

ДРАМА

ОСНОВНИ ДРАМСКИ ПОЈМОВИ

ДРАМА – књижевни род који обухвата сва дела која су углавном намењена извођењу на позорници

КЊИЖЕВНЕ ВРСТЕ ДРАМЕ

- **комедија** (драмско дело са срећним завршетком, основни елементи су смех, хумор, комика)

Врсте комедије:

комедија карактера – смех изазива пренаглашена негативна особина јунака (нпр. покондиреност, уображеност – Покондирена тиква)

комедија нарави (сатирична комедија) – смех изазива приказ негативних особина друштва, власти, народа (исмевају се) – нпр. слика власти у Сумњивом лицу

комедија ситуације (интриге) – смех изазивају неспоразуми или смешне ситуације, игре речима

- **трагедија** (драмско дело са несрећним (трагичним) завршетком)
- **драма у ужем смислу** (драмско дело са елементима и комедије и трагедије, овде често спадају трагикомедије или тзв. „црне“ комедије)
- **радио-драма**
- **телевизијска драма** (тв драма или теледрама)

КОМПОЗИЦИЈА ДРАМСКОГ ДЕЛА

ЕКСПОЗИЦИЈА (УВОД) – уводни део у коме се представљају ликови драме, време место радње, започиње основни догађај

ЗАПЛЕТ – део драмске радње у коме долази до сукоба ставова или јунака, до неспоразума, појављује се нешто што нарушава хармонију света драмског дела

КУЛМИНАЦИЈА (ВРХУНАЦ РАДЊЕ) – најнапетији моменат у драмској радњи, тренутак када је неизвесно како ће се драмско дело завршити

ПЕРИПЕТИЈА (ОБРТ) – преокрет који усмерава радњу ка расплету, углавном нека неочекивана ситуација, која потпуно промени ток радње, доведе до неког новог сазнања

РАСПЛЕТ – разрешење сукоба, неспоразума, крај драмске радње

Као део композиције, понекад се могу јавити и **НЕОБАВЕЗНИ ДЕЛОВИ**:

ПРОЛОГ– почетна сцена драме која најављује драмску радњу, јунаке, открива важне информације за разумевање драме

ЕПИЛОГ– завршна сцена драме у којој се обично глумац обраћа гледаоцима

Важни драмски појмови

Драма је обично подељена на веће целине које се називају **чини**.

Чини могу бити подељени на мање целине које се зову **сцене** и **појаве**.

У драмској радњи учествују **драмска лица**.

Основни облици казивања драмских лица су **дијалог** (у коме лица размењују реплике) и **монолог**.

Упутства драмског писца за редитеља и глумце налазе се у заградама у драмском тексту и називају се **дидаскалије** или **ремарке**.

Народно позориште у Београду

ХВАЛА НА ПАЖЊИ!